

Fitxa 11

GIH 11: Hiri eta komunitate jasangarriak

55-80 minutu
(saio bat edo saio bat eta erdi)

Jardueraren deskribapena

Saio honetan, Garapen Iraunkorrerako 11. Helburua landuko da: "Hiri eta komunitate jasangarriak". Irakasleak nahi duenean erabil dezake fitxa hau, unitate didaktiko hau aurkezteko lehen fitxa landu ondoren. Esan bezala, ikasturtean zehar, tutoretza-orduetan egin daiteke, edo gaia ikasgaiaren programazio didaktikoan egoki txerta daitekeela uste dugunean.

Saio honetan, hainbat kontzeptu landuko dira:

- Garapen Iraunkorrerako 11. Helburua zer den ("Hiri eta komunitate jasangarriak").
- Garapen Iraunkorraren eta "Hiri eta komunitate jasangarriak" helburuaren arteko lotura, eta gainerako GIHein duen lotura.
- Hirigintza inklusiboa.
- Kudeaketa parte-hartzailea.
- Herrien eta hirien jasagarritasuna.

Kontzeptuak modu erakargarrian lantzeko asmoz, fitxa honetan zenbait euskarri erabil-tzea proposatzen da. Bideoak, web-orriak eta abar egongo dira erabilgarri, baliabideak eta materialak atalean.

Bestalde, ikasleek kontzeptuak eta edukiak errazago barnera ditzaten, bi talde-dinamika egitea proposatzen da. Talde-dinamika horiek hurrengo atalean azalduko ditugu.

Helburu didaktikoak

- Bizi garen hiriak eta herriak denen artean kudeatzearen eta parte-hartzea sustatzearen garrantziari buruz kontzientziaztea.
- Hirigintza-planek pertsonen bizitzan duten inpaktuari buruz hausnartzea.
- Hirien eta landa-eremuen arteko interdependentziari buruz gogoeta egitea.

Saioaren garapena

Saio hau hasteko, irakasleak, labur-labur, Garapen Iraunkorrerako 2030 Agenda eta Garapen Iraunkorrerako 17 Helburuak zer diren gogoratuko du. Ondoren, Garapen Iraunkorrerako 11. Helburua modu erraz eta motibagarrian azaltzeko, 2 minutuko bideo hau jar daiteke:

GIH 11 | Hiri eta komunitate jasangarriak

https://www.youtube.com/watch?v=fXecCYlxy_o

Bideoa ikusi ondoren, helburu horren erronka nagusiak zein diren hausnartuko du ikasle bakoitzak bakarrik, eta gero, ikasleek hausnarketa egingo dute denek batera (10 minutu). Honako galdera hauek hausnarketa hori bideratzeko balio dezakete: zure ustez, zer esan nahi du hirigintzak inklusiboa izateak? Zure ustez, nola erabakitzen da hiri batean zer eraikin, kale edo plaza egin behar diren? Zergatik da garrantzitsua airearen kalitatea hobetzea hirietan?

Hori egin ondoren, ikasleek 4-5 kideko taldeak osatuko dituzte, eta "Nire herria/hiria hobetzen" izeneko dinamika egingo dute (20-25 minutu). Dinamika horren helburua da ikasleek bizi diren herria edo hiria hainbat esparrutan zer-nolakoa den aztertzea, eta esparru horiek hobetzeko proposamenak egitea.

- Nolakoa da bizi zaren herria edo hiria "X" esparruari dagokionean?
- Zure ustez, zer alderdi hobetu beharko lirateke esparru horretan?
- Zein dira zure hobekuntza-proposamenak?
- Nahi izanez gero, ikasleek esparru hauek azter ditzakete:
- Garraioa.
- Gune berdeak.
- Behar bereziak dituzten pertsonen irisgarritasuna (gurpildun aulkiak, itsuak, etab.)
- Plazak eta biltzeko tokiak (estaliak edo estali gabeak).
- Kultura-guneak.
- Garbiketa eta hondakinen kudeaketa.
- Kirol-guneak.
- Osasun-zerbitzuak.

Egoki irudituz gero, irakasleak 2-3 esparru emango dizkio talde bakoitzari. Talde bakoitzak bere hobekuntza-proposamenak azalduko ditu, eta dokumentu batean bilduko dira denak. Dinamika luzatzeko modu bat izan daiteke ikasleek 3-4 proposamenik onenak aukeratzea, eta proposamen horiek herriko edo hiriko udalari helaraztea, udalen web-orrietan izan ohi den abisuetarako, kexetarako eta iradokizunetarako postontzia erabiliz.

Saio hau amaitzeko, ikasleak bi taldetan banatu, eta honako gai honi buruz eztabaidatzea proposatzen da: non da jasangarriagoa bizitzea: herri batean edo hiri batean? (15 minutu). Role playing delako teknikaren bidez, talde bakoitzak jarrera bat defendatuko du, eta bere argudioak prestatzeko 5 minutu izango ditu. Honako hauek dira argudioak prestatzeko orduan kontuan har daitezkeen alderdi batzuk:

- Zerbitzuetarako garraioak (osasuna, erosketak, hezkuntza).
- Hondakinen sorrera eta kudeaketa.
- Elikagai-hornidura.
- Etxebizitzak eta energia-efizientzia.

Irakasleak moderatzaile-lanak egingo ditu, talde bakoitzak bere jarrera defenda dezan eta beste taldearen jarrerari erantzun diezaion. Eztabaida amaitzean, nabarmendu daiteke herriak eta hiriak elkarren artean mendekoak direla zerbitzuak eskaini eta eskatzeko orduan (adibidez, elikadura-zerbitzuak vs. zerbitzu teknologikoak).

Ebaluaketa eta hausnarketa

Talde bakoitzaren gogoeten eta argudioen kalitatea erabil dezake irakasleak, ebaluazio-irizpide gisa.

Baliabideak eta materialak

- Proiektorea eta bozgorailuak.
- Arbela.
- Ordenagailuak eta Internet, talde-lanerako.
- Garapen Iraunkorrerako 11. Helburuari buruzko bideoa (2 minutu):
https://www.youtube.com/watch?v=fXecCYlxy_o
- Garapen Iraunkorrerako 11. Helburuari buruzko informazio gehiago lortzeko web-orria:
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/cities>